

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . . 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitlér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyv-
nyomdájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A béke érdekében.

Nagy kérdés van nyitva, melyet ha magunk meg nem oldunk, hát örökre elintézetlen marad.

Ha mindenki, bármint haragszik is különben, azt a jó magvaváló közmondást tartja, hogy az okosabb enged; akkor mindenkinek egyiránt sikerül okosnak lennie, mert mindenkinek kell egyben-másban engednie.

Kössük meg a békét s legyen az őszinte!

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának második rendes évnegyedes közgyűlése folyó évi június hó 28-án reggeli 9 órákor fog a megyei székház nagytermében megtartani.

Ezen közgyűlés tárgyai:

Résztükön, mint a győzelem után irt első cikkünkben is látható, kezdetlől fogva, vagyis győzelmi órájától fogva, azon kívántunk és kívánunk lenni, hogy ne legyen tovább semmi folytatása a választási ingerültségnek.

Amennyivel inkább megmaradunk ezen első elhatározás mellett, mert már is számos oldalról érkeztek ide levelek, melyek „választási visszafordítás” című új rovatot követelnek a maguk számára.

Lát ez a rovat nem fog megnyitni, még akkor se, ha néhány buzgó ügybarátunk feláldozásába kerül.

Mert mire volna jó az ilyen céltalan tereferé? Talán arra, hogy a hegedni kezdő sebeket feltépjük, vagy hogy a feledésnek indul — való vagy képzelt — sérelmek emlékéit föllevenítsük?

Ennek a szenvedélynek nincs és nem is szabad szitogatás által életet adni. Hiszen a megvert kisebbséggel szemben méltánytalan az elkeserültség, a megsemmisítés üzött üldözés. Még az állatok között se akadt nemes állat, mely, a mese szerint, a ledöntött oroslánt rugdosni vállalkozott volna. Minden nemes ellenség, ha egyszer meggyőzte ellenfelét, tartózkodik annak további gyöt-réstől, sőt amennyire telti, közre hat, hogy a vereség keserű utóízét tűrhetőbbé tegye neki.

Tehát mi, győztes többség, már lovagias következetességből se vállalkozhatunk a vesztes kisebbség áldatlan csipkedésére.

Természetes azonban, hogy ezen önmagunkra kiszabott tartózkodás csak addig lehet kötelező erejű, míg a vert hadak is kölcsönösen kötelességüknek ismerik el a kíméletet. Mert valamint a győztes ellenség az elfogott vagy meghódított fegyveres erővel csak addig bánik kíméletesen, míg észre nem veszi rajta az alattomos újabb támadás szándékát, aztán pedig a nemzetközi jogegyezmények minden tekintetén túl téve magát, a féktelenkedőket átengedi öncsinálta sor-suknak: úgy az alkotmányos küzdelem után is csak annyiban számíthat a leszavazott fél ember-séges, méltányos részvétünkre s kíméletünkre, amennyiben óvakodik a behamUSDott szenvedé-lyekre a további gyűlölködés korszából olajat csepegtetni.

De van még egy más tekintet is, mely miatt kölcsönösen ideje lesz már minden tollforgató embernek elállni az unos-untig agyoncsépeelt politikai tollháborútól.

És e tekintet éppen a közügy, társadalmunk napi kérdéseinek behatóbb szolgálata.

Valóban mea culpa! kell minden lapnak mondania, midőn a nyugalom perceiben körülte-kintve látja, mennyi közhasznú feladat vár körülte-kintünk megbeszélésre, és mégis, ennek dacára is, inkább a meddő disputákat folytatja s ezáltal másokat is provokálva, a jó ügyek szolgálatára alig elég teret és időt elfecsérel.

Reméljük, hogy ezen indítványunkat a mér-sékletre és békülékenységre hajlandó higgadt kö-rökben, innen is, tul is, szívesen fogadják s fél-esztendei politikai idegesség után, minden ember-barát szívesen aláveti magát a tényleges állapotok józanító s erősítő hideg zuhanyának.

Ne oszoljunk többé két, vagy pláne több táborra; tekintsük egymást összetartozóknak; gondoljunk meg, hogy ezer és ezer olyan apró és

nagy kérdés van nyitva, melyet ha magunk meg nem oldunk, hát örökre elintézetlen marad.

Ha mindenki, bármint haragszik is különben, azt a jó magvaváló közmondást tartja, hogy az okosabb enged; akkor mindenkinek egyiránt sikerül okosnak lennie, mert mindenkinek kell egyben-másban engednie.

Kössük meg a békét s legyen az őszinte!

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának második rendes évnegyedes közgyűlése folyó évi június hó 28-án reggeli 9 órákor fog a megyei székház nagytermében megtartani.

Ezen közgyűlés tárgyai:

1. Alispáni jelentés a megye közállapotairól.
2. Alispáni előterjesztés a marhabajtó-utaknak új-ból megállapítása iránt.

3. A megyei gazdasági választmányának előterjesz-tése Mikovits Kálmán járeki lakos által kérelmezett bá-natpénznek kiadása iránt.

4. Alispáni előterjesztés a helypénzszedésnek új-ból megállapítása iránt.

5. Szakácsy Ferenc elhalálozásával türesedésbe jött megyei árvaszéki alpenztárnoki állásnak választás utján-i betöltése.

6. A megyei árwapénztár 1886. évi számadása.

7. Gardinovec község képviselő testületének a jegy-zői fizetés felemelése tárgyában hozott határozata.

8. Moholy község képviselő testületének az ottani hajóhídra megszavazott 150 frtnyi összeg tárgyában hoz-tott határozata.

9. Létics Milos tiszaföldvári lakos felebbezése az ott felállítani szándékolt 4-ik iskola iránt hozott képví-selő testületi határozat ellen.

10. Káty község képviselő testületének Staity Jovan ottani lakos részére ajándékozott házhely tárgyában hoz-tott határozata.

11. Káty község képviselő testületének Rakits Mi-los ottani lakos részére ajándékozott házhely tárgyában hozott határozata.

12. Hegyes község képviselő testületének Karsai Mihály végrehajtó részére megszavazott 50 frtnyi jutal-omdíj tárgyában hozott határozata.

13. Hegyes község képviselő testületének a jegyzői hivatali személyzet fizetésének felemelése tárgyában hoz-tott határozata.

14. Pivca község képviselőtestületének f. évi márc-ius hó 30-án 1. sz. a. az epres-kertész fizetésének fel-emelése és a községi gyepmester fizetésének megállapí-tása tárgyában hozott határozata.

15. Gara községének az ottani felelős örökkel kö-tött szerződése.

16. Baracska községének az ottani felelős örökkel kö-tött szerződése.

17. Petrovác, Kisszállás, Krusevlya, Sztanisics, Cso-noplya, Új-Szivac, Kornyaja, Bezdán, Kolluth, Gákova, Deszp.-Szt.-Iván, Jankovác, Bogojeva, Kulpin s a t. köz-ségeknak a képviselőtestület közgyűléseinek számáról és idejéről alkotott szabályrendeletét.

18. Petrovác, Szeghegy, Zsablya, Bogojeva, Jank-ovác, Almás, Mélykút, Új-Szivac, Gákova, Bezdán, Sztan-isics, Nemes-Militics, Krusevlya, Kolluth, Kornyaja, Cso-noplya, Ó-Szivac s a t. községeknak a képviselőtestület közgyűléseinek tanácskozási ügyrendjéről alkotott sza-bályrendeletét.

19. Deszp.-Szt.-Iván, Szeghegy, Jankovác, Bogojeva, Nemes-Militics, Krusevlya, Ó-Szivac, Új-Szivac, Csonoplya, Kornyaja, Kolluth, Bezdán, Gákova, Sztanisics, Kulpin s a t. községeknak a község kötelekésbe való felvétel után szedhető díjakról alkotott szabályrendeletét.

20. Kovács Béla csúrgöhi lakos okleveles gyógy-szerésnek a Rigyica községében felállítandó gyógyszer-tár iránti kérelem levele, s az ennek folytán megtartott tár-gyalás eredménye.

21. Polyák András és társai, nemkülönben Tosaki Lázár és társai madarasi lakosoknak a Madarasi község képviselőte által a legeltetési díj megállapítása tárgyá-ban hozott határozata ellen beadott fellebbezésük.

22. Rédei Lajos Bajmók község jegyzőjének az ottani képviselő testület által az adókövető bizottságba a község részéről részt venni hivatott egyének kirende-lése iránt f. évi május hó 19-én 10. szám alatt hozott határozat elleni felfolyamodványa.

23. Szalay Frigyes Karavukova község nyugalma-zott jegyzőjének az ottani község képviselő testülete által a község ellenében különböző címenek támasztott köve-telési kifizetésének megtagadása tárgyában f. évi 5. sz. alatt hozott határozat elleni felfolyamodványa.

24. Sztanisics, Cservenka, Torzsa, Gara, Prigl.-Szt.-Iván, Felső-Szt.-Iván, Filipova, Ó-Morovica, Lok, Csúrog, Kúla, Hódságh, Titel, Alsó-Kovil, Felső-Szt.-Iván, Kovil-Szt.-Iván, Vilovo, Goszpodince, Zsablya, Nádaly, Kupu-szina községeknél 1874—1887-ik évi közpénztári és egyéb alapokról szóló számadásai, illetőleg költségvetések.

25. Mélykút község 1885-ik évi árvtatári számadása. Kelt Zomborban, 1887. évi június hó 18-án.

Schmausz Endre, alispán.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA”

X. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . 6 ft.
Fél évre . . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.

Neptanítók számára:

Egész évre . . . . 4 ft.
Fél évre . . . . 2 ft.
Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

Hírek.

Ováció. A helybeli állami főgymnasium tanári kara, azon alkalomból, hogy a királyi kegy dr. Margalits Edét rendes igazgatóvá kinevezte, testületileg tisztelgett szeretett főnökénél. A kar érzelmeit és szerenese kívánatait, mint a kar egyik legrégebb tagja, Malesevits Miklós, tolmácsolta. Az igazgató ur megköszönte a meg-tiszteltetést, válaszólag utalt a vezetése alatt lefolyt évek sokszoros nehézségeire és azon növekedő becsü-lésből, mely az intézet komoly munkáját egy a főlebb-valók, mint a közönség részéről kiséri, kedvező követ-keztetéseket vont a jövőre. Persze, a teljes sikernek itt is, mint mindenütt, a kitartásban rejlik a titka s azért kérte kártársait, hogy neki a kar és tanintézet érdekei-nek föl- és lefelé egyiránt önzetesen érvényesítendő képviselőtet hatathós támogatásukkal megkönnyíteni s a közös jó hírnév állandó biztosításában ezentúl is, mint eddig, vele közremunkálni sziveskedjenek. Volt alkalmunk a kinevezetés ténye óta lefolyt pár nap alatt a város és vármegye közönségének e kinevezéssel szemben tanusított nemes rokonszenvéről is meggyőződni s jól esett látnunk, hogy az értelmiség legmagasabb polcán álló férfiak versenyezve siettek üdvözölni az új igazgatót s örömlüknek adni kifejezést afőlött, hogy ezen kiváló jelentőségű tanintézet élére oly férfit nyertünk, akit a munkabíró kor, széleskörű tudományosság és kiváló ta-pintat mellett, a helyi viszonyok alapos ismerete, a város mindkét ajkú lakosságával való jó viszony ápolása s a közügyekben való kipróbált buzgólkodás is régóta köz-tisztelőben részesít. Ad multos annos.

A hadsereg köréből. O felsége, Kürthy Fe-renc 5-ik feldandárbeli honvéd alezredesnek, a megejtett felülvizsgálat eredményéhez képest, mint „rokkant”-nak nyugállományba helyezését elrendelte és nevezetnek ez alkalommal a címzetes ezredesi jelleget díjmentesen ado-mányozta.

Miniszeri köszönet. A vallás- és közokta-tásügyi miniszteriumtól elismerő nyilatkozatot kapott Gvosgyák Gábor külai bir. végrehajtó azon alkalomból, hogy a cservenkai iparostanonciskola javára 100 frtos alapítványt tett.

A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Somogyi János ó-morovica-i ügyvéd lakhelyét, a kamara területén belül, Topolyára tette át. — Pintér Ferenc zentai ügyvéd a kamara lajstromából, elhalálo-zása folytán, kitűrttetett és a halaszthatatlan teendők teljesítésére Spitzer Mór dr. zentai ügyvédet rendelték ki gondnokul.

Kinevezés. Dörner Katia kisasszony, tiszaföld-vári helyettes posta- és távirtda főnöknő, ugyanoda fő-nökké nevezetett ki.

Választások eredménye. F. hó 17-én és 18-án összesen 344 kerületben volt kitűzve a választás. Eddig az eredmény 337 kerületből ismeretes. A meg-választott képviselők közt vannak: kormánypárti 215, mérsékelt ellenzéki 40, függetlenségi 59, pártönkivüli 8, nemzetiségi 5 és antiszemita 10. Pótválasztás lesz 3 kerületben.

A palánkai kiállítás sorsjegyei július hó 17-én kerülnek huzás alá, 228 nyeremménnel. Főnyere-mény 500 frt. Egy sorsjegy ára 40 kr. — A kiállítás helépti díj vasár- és ünnepnapokon 20 kr., más napo-kon 30 kr.

Rabbi választás. A zombori izraelita hitköz-ség képviselőtestülete folyó hó 19-én tartott ülésében el-határozta, hogy az itteni zsinagógában nagy hatással próba-szónoklatot tartott dr. Fischer Mihály rabbinak végleges felvételét a folyó június hó 26-án tartandó rendkívüli közgyűlés elé terjesztendi.

Apatinból írják: Községünkben ugyan kez-dettől fogva többségben voltak a Fernbach-pártiak, ha-nem azért mégis mondhatni, hogy Fernbachnak neve követté kikiáltatása óta rohamosan növekszik. Ugyanis Fernbach ur, amint a mandátumot átvette, vendégeiül meghívta az összes választókat, bármely pártköz tartoz-tak volna is. Ezen nemes bőkezűség annyira megnyerte számára a nép hangulatát, hogy az egész városban csak az ő boszút nem ismerő nemes szívéről beszélnek.

Mai számunkhoz melléklet van csatolva.

A palicsi fürdőben a múlt héten 760 vendég fordult meg; kiadtak összesen 742 fürdőjegyet. A legmelegebb nap a f. hó 14-ike volt, amikor a levegő 25.6, a tóviz pedig 21 R fokot mutatott.

Az iskolai takarékpénztárak eredménye. Az országos magyar gazdasági egyesület iskolai-takarékpénztári szakosztálya felhívást intézett az iskolai-takarékpénztárak kezelő tanítókhöz, hogy a lefolyt tanévi gyűjtés eredményéről jelentéseiket lehetőleg a záró vizsgák megtartása előtt a szakosztály elnökségéhez (Budapest, Köztelek) küldjék be. E jelentésben különösen a következő kérdésekre kér a szakosztály választ: Mi az iskola neve és jellege; hány tanuló jár az iskolába vagy osztályba; hányan vettek részt a takarékoskodásban; mennyi a megtakarított összeg betét; mi a kezelő neve és állása; mily erkölcsi hatást gyakorol az intézmény úgy a gyermekekre mint a szülőkre; mióta kezeli a takarékpénztárt; tudja-e kezelő, mire lesz a takaréki összeg fordítva s végül: hol kamatoznak a betétek?

Uj-Verbásról írják: F. hó 17-én Pulszky Ágost 1754 szavazattal 771 ellenében óriási lelkesedéssel országgyűlési képviselővé választották. Este kilenc óra után nyújtották át neki a képviselői megbízó levelet. Schneberger János újverbási ág. ev. lelkész vezetése alatt fényes köldöttég ment Pulszkyt, kit a választók vállalkoztak a kiváltságos utakon végig a község-házhoz; itt Mezey Zsigmond kulai közjegyző, választási elnök, meleg szavak kíséretében nyújtotta át a képviselőnek mandátumát, mire ő meghatóttan intézett pár szót a késő idő dacára is nagy tömegben megjelent választókhoz. Tudja — ugymond — hogy tiszta és szenteltemen megbízó levelet kapott és örömeit fejezi ki a fölött, hogy majdnem ezer szavazattal győzött s így a legtovábbra is ki van zárva az a gyanu, hogy e kiténtést nem tiszta eszközökkel szerezte meg; ezért nem képes halálját eléggé kifejezni. Választói mindent megtettek érte, amit alkotmányos uton lehetett s most rajta van a sor a kerületnek megköszönni a bizalmat nem szavakkal, de a jövő öt év alatt teljesítendő tettekkel (lelkes éljenzés). Ezután Pulszky távozott, a választók pedig képviselőjük zajos életét kezdték ünnepelni.

Zentán f. hó 18-án Szabó László függetlenségi 151 szótöbbséggel képviselővé választották.

Egyházközségi ülés tartott vasárnap, június 19-én. 1. tárg. Barthol József biz. tag ur indítványa a zárda és leányiskola átadása iránti intézkedésre nézve. Tekintettel arra, hogy a zárda iskola fölépült, teljesen felszereltetett, és szeptember hóban megnyitható, határozattá vált, hogy a zárda főnökén tantervű értekezések, egyben felhívattán a szükséges tantervű gondoskodni. Ezzel kapcsolatban ugyanerről érsek ur ómenenciája is értesítették, felkérve egyzersmind Valter Nándor ur elnökle alatt dr. Margalits Ede és Városv Tivadar urakkól álló bizottság által a zárda épület beszentelésére és a nővérek szokásos bevezetésére. Az épület felülvizsgálata pedig Pártos Gyula műépítész és Jeney Mihály kir. mérnök urak kértnek fel. 2. tárg. Müller Károly asztalosmester és társainak kérvénye a 10—10 frt bántópenz kintalványozása iránt. Bár a szerződés értelmében a kérvény nem jogos és az egyházközséghez nem illő módonban van intézve, az egyházközség, kérvényök helytelenítése mellett, méltányossági szempontból s tekintettel arra, hogy a visszamaradó 10%-os összeg elég biztosítékot nyújt, a 10—10 frt bántópenz kintalványozását elrendelte. 3. tárg. Az eredeti tervezetben fel nem vett, de szükségesnek mutatkozó munkálatok iránti költségvetés kiadatik az építészeti vázlatmánnak, hogy a szükséges munkálatokat a megjelölt árjelítés útján a szűnődök alatt eszközölje. 4. tárg. Barthol József egyházközségi ügyész urnak írásbeli jelentése a „korona telek“ tehermentes átíratásához szükséges bejegyzési nyilatkozat készítése iránt. Ez ügy mielőbbi elintézésével a városi tanács megvárhatatlanul határozott. 5. tárg. Zsuffa Vince biz. tag hivatkozással arra, hogy a gradinai szállási polgárok a szivaci úton levő r. kath. iskola helyiségben saját költségükön felállítandó harangra 98 frt 50 krt az egyházközség pénztárába letették, a haranglábokhoz szükséges fát beszerezték s annak felállítására és egy harangozó kintartására is vállalkoznak, kéri az egyházközséget, hogy 98 frt 50 krt. kamataival együtt egy a végrehajtással megbízandó bizottságnak kintalványozassék, mihez képest főtiszt. Fejér Gyula apát és Zsuffa Vince biz. tag urak az iratok és a 98 frt 50 krt. takarékpénztári könyvecske kiadása mellett a végrehajtással megbízottak. Optynár.

Bezdanból f. hó 18-iki kelettel sürgönyzik a „Nemzet“-nek: Vidéktől általános az öröm a fölött, hogy gróf Apponyi Albert párta a zombori, apafini és fődághai kerületeket elvesztvén, a környék a mérsékelt ellenek erőszakos, harminál személyeket és tetteiket csak becsürelni tudó korteseitől is megszabadult.

A mezőgazdasági hitelszövetkezetek alakításáról igen érdekes és tanulságos fejtegetést, részletes utmutatásokat és gyakorlati tanácsokat közöl a Gazdasági Mérnök című mezőgazdasági és műszaki hetilap legutóbbi számaiban Szántó Menyért gazdatiszt tollából. A midőn erre a gazdaközönség figyelmét külön is felhívjuk, ki kell emelnünk e jeles szaklap legutóbbi számaiból a következő közérdekű cikkeket: Kórházak köralku körtermekkel (ábrával). A gabonaforgalom Oroszországban (melyben az ottani vasutaknak e tekintetben tett követésre méltó intézkedése ismertetvük). Keleti faiparunk és kereskedelmünk érdekében (egy kiváló szakférfiú felszólalása). A beosini cementgyárak. A legerősebb vasuti felépítmény (ábrával). A gazdasági eszközök és gépek elterjedése Somogyországban. A csoroslyákról Kötő Páltól, Találmányok, Vállalatok stb. A Gazdasági Mérnök rendes mellékletét képezi a Vízügyi Közlöny, mely mint a Tiszavölgyi Társulat hivatalos közlönye a hazai vízügyi érdekek képviselete mellett a külföldi ez irányu mozgalmak és művek ismertetésével is előmozdítja vízgyeinek fejlődését. A Gazdasági Mérnök és Vízügyi Közlöny előfizetési ára együtt egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt. Előfizetéseket még a f. év elejéig fogva is elfogad s mutatószámokat egy hónapon át kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, IV. ker. Régi posta-utca 6. sz.).

Cégváltozás. A „Hrabovszky és Sztrlich“ cégből Hrabovszky ur, másnéven elfoglaltsága miatt, kilépett s így a paplak-alatti forgalmak fűszer-üzlet egyedül Sztrlich Zsiga neve alatt fog tovább vezetett.

Vadak szállítása a postán. A közlekedésügyi miniszter a vadak postai szállítása tárgyában rendelkezést bocsátott ki, amelyben megengedi, hogy a nem vérző vadat postán csomagolatlanul is felvehessék, de csak akkor, ha a küldemény egy darabból áll. Egy szállítólevélre legfeljebb 3 darabot lehet felvenni, ha azok sem összekötve, sem utánvéttel terhelve nincsenek. Ez esetben az értékeknek külön kell felírva lenni s a szállítólevélben is a darabok súlyát, valamint a portót külön kell feltüntetni. Szárnyas vad csak kosárba téve vagy fenyőgalyakra burkolva adható fel.

Csöd. Hajduska Mandel topolyai, illetve vajszkai lakós ellen a szabadkai törvényszék 7713/1887. sz. a csödot nyitott. Csödbiztos: Baky Gedeon tvszéki bíró, tömeggondnok: dr. Brenner József, helyettes tömeggondnok: Somogyi János. A követelések bejelentésére határidő 1887. augusztus 26-ika, a felszámolás pedig é. szeptember 12-én ejtik meg.

A m. kir. pénzügyi közigazgatási bíróság döntvénye. Abban az esetben, ha az eljáró perbíróság a perköltségeket kölcsönösen megszüntette, vagy az ítéletben azokat nem említette, de az ítélet után kiszabandó illeték viselésére kifejezetten csak is az egyik peres felet kötelezte, tekintettel a bélyeg- és illetéktörvények és szabályok hivatalos összeállításának 6. §-ára és a 95. §. 6-ik pontjára, az ítélet után járó illeték nem az ítéletben ennek fizetésére kötelezett féltől egészen, hanem mindkét peres féltől fele-fele részben követelendő.

Vasuti menetrend 1887. évi június hó 1-től.

Szegetől Eszékig.		Személy.	Vegyes v.	omn. v.	Közlekedők csupan pénz n.
Szeged	indul	8.00	11.44	8.50	
Horgos	"	8.40	12.35	9.36	
Palics	érkezik	9.15	1.00	10.15	
Palics	indul	9.16	1.02	10.17	5.40
Szabadka	érkezik	9.34	1.20	10.36	6.00
Szabadka	indul			5.25	2.10
Tavankút	"			6.05	2.50
Bajmók	"			6.33	3.21
Militics	"			7.24	4.10
Zombor	"			8.05	4.53
Szt. Iván	"			8.40	5.28
Szóna	"			9.02	5.52
Gombos	érkezik			9.21	6.11
Erdőd	indul			10.40	7.24
Dálya	"			11.29	7.46
Dráva-Szarvas	"			11.56	8.13
Eszékre	érkezik			12.33	8.50
Eszék	indul			7.01	3.30
Dráva-Szarvas	"			7.42	4.13
Dálya	"			8.11	5.04
Erdődre	érkezik			8.31	5.24
Gombosról	indul			9.22	6.24
Szóna	"			9.41	6.46
Szt. Iván	"			10.01	7.09
Zombor	"			10.42	8.10
Militics	"			11.05	8.38
Bajmók	"			11.56	9.37
Tavankút	"			12.19	10.02
Szabadka	érkezik			12.55	10.42
Szabadka	indul			5.35	2.35
Palics	érkezik			5.54	2.53
Palics	indul			5.56	2.55
Horgos	"			6.35	3.34
Szeged	érkezik			7.16	4.13
Zombor	indul			6.53	10.42
Szabadka	érkezik			9.19	12.55
Szabadka	indul			9.53	11.22
Kelebia	"			2.42	11.46
Kis-Szállás	"			3.00	12.14
Kis-Körös	érkezik			1.10	4.07
Kis-Körös	indul			1.17	4.14
Budapest	érkezik			1.42	7.30
Budapest	indul			8.00	2.28
Kis-Körös	érkezik			11.16	4.45
Kis-Körös	indul			11.23	4.52
Kis-Szállás	"			12.31	5.42
Kelebia	"			12.48	6.12
Szabadka	érkezik			1.03	6.06
Szabadka	indul			1.20	6.40
Zombor	érkezik			4.53	9.27
Szabadka	indul			8.59	1.46
Csantavér	"			2.29	2.29
Topolya	"			3.05	6.52
Hegyes-Feketehegy	"			3.42	7.11
Verbász-Kula	"			4.11	7.25
Ó-Kér	"			4.39	7.41
Kiszács	"			5.06	8.34
Ujvidék	"			10.51	5.55
Zimony	érkezik			12.19	9.04
Belgrád	"			12.32	9.31
Belgrád	indul			2.34	5.35
Zimony	indul			2.48	6.03
Ujvidék	"			4.23	7.44
Kiszács	"				10.30
Ó-Kér	"				10.57
Verbász-Kula	"				11.30
Hegyes-Feketehegy	"				11.55
Topolya	"				12.36
Csantavér	"				9.21
Szabadka	érkezik			6.08	9.41
Szabadka	indul				5.45
Csikéria	"				6.32
Bács-Almás	"				7.18
Bikity-Borsód	"				8.02
Baja	érkezik				8.52
Baja	indul				10.26
Bikity-Borsód	"				11.05
Bács-Almás	"				11.45
Csikéria	"				12.10
Szabadka	érkezik				12.40
Kis-Körös	indul				11.37
Kecel	"				12.12
Öreg-Csertő	"				12.44
Kalocsa	érkezik				1.11
Kalocsa	indul				9.25
Öreg-Csertő	"				9.49
Kecel	"				10.23
Kis-Körös	"				10.46

Észrevétel. A kövén nyomott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik. A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van ki-tüntetve.

Medvetancolatok, a monarehia újabb hódítványainak ezen egyetlen ekszportképes cikkei, sűrűn megfordulnak városunkban az utóbbi időben. Persze tetszik az ágról szakadt bosnyák testvéreknek az az előzékenység, mellyel itt találkoznak. Innen van, hogy minden nehézség nélkül elnézik nekik, hogy mackójukat a járókán vezetgetik, sőt kedvtelással nézik, ha imitt-amott akad még olyan jámborabb gyermek vagy asszony, aki toprongyos mackóiktól megijed. Az abc közönsége persze roppant tömegekben kíséri az új földrajzi fogalmakat és ha krajcárt nem is sokat, de tetszést bőven juttat nekik.

Teljes ülés a kir. kurián. A kir. kuria büntető szakosztálya Csemegi Károly elnökle alatt szombaton teljes ülést tartott, melyen kimondta, hogy 1. közokirathamisítást követ el az a postaszolgálat, aki a kézbesítés végett hivatalánál fogva átvett postaküldeményt visszatartván, a fölfedezés megelintésére céljából ama hivatali könyvbé, melyben a küldemény átvevőjének az átvett elismernie kell, ennek (a címzettnek) nevét hamisan vezeti be; 2. magánokirathamisítást követ el a küldemény átvevője, ha a postaszolgálatnak fönnbent említett hivatali könyvébe dolozusan hamis aláírást vezet be.

A hirhéd Tjoszity Lázó elfogatásáról a következőket írja az „Ujvidék“: E hó 11-én éjjel valóságos esata folyt a kéményseprő utca egyik örmőházában. Kálló Antal kir. esendőrhadnagy ur ugyanis e napon biztos tudomást szerezvén arról, hogy Tjoszity Lázár 32 éves, ó-sztpári és Mrdjic Zsiván 25 éves ó-banovcei illetőségű rablók s gyilkosok, kik közül előbbi már 2-szer ugrott meg a börtönből s kinek fejére 500 ft. vérdíj volt kítűzve, e házban mulatnak, éji 10 óra után esendőrcivel, s néhány pandurral megjelent a helyszínen és miután a szomszéd házak cerniozására szükségelt 40 főnyi katonai segédletet elhelyezte, csakhamar, saját életének kockáztatása mellett, hozzá fogott e hirhéd rablók elfogatásának munkájához, mely annyival nehezebb volt, mivel korom-sötétség uralkodott. A rablók, mihely vesztüket látták, elszánt harera határozották el magukat, s a bezárt szobának megnyezetét áttörve, a padláson és háztetőn át kerestek menekülést, miközben karabélyaikból folyton tüzeltek, mit a esendőrök és katonák, élükön a vakmerő elszántságú Kálló hadnagy ur, mindannyiszor viszonzotak, valahányszor a rablók lövései által megvilágított tájon alakjuk, de legfőbböször csak kezők és fejük láthatóvá lett. Mrdjic mindjárt az első lövésekre halálosan megsebesített, még az éjjel meghalt. Tjoszity pedig jóformán 3 órán át védekezett, de végre ő is, 3 helyen golyó által érve, kimerült és elfogatott, miután pedig elszállítatását az orvosi vizsgálat megengedhetőnek mondta, e hó 14-én a zombori kir. törvényszékhez lett átszállítva. A rablók elleni harc természetesen több napon át közbeszéd tárgyat képezte s az emberek tömegesen tódultak nevezett ház meglátására, melynek falai, tetőzete össze-vissza van lövöldözve.

A választás Ujvidéken. Ujvidéki levelezőnk f. hó 18-iki kelettel írja: Oriási győzelmet arattunk. Móczár Pál, a szabadelvű párt jelöltje, tegnap 107 szavattöbbséggel országgy. képviselőnek választották. Bármennyire erődödött is az ellenek, azaz a Tomics-Obermüller-Keller-párt, mindamellett győzött az igazság. A magyar nép feladatának teljes tudatában, dicső lelkesedéssel és fáradhatlan kitartással körülvetve a választás színhelyét és igaz örömmel szavazott Móczár Pálra. Oly kudarcot, mint a zagyalék-párt és jelöltje, Móczár Lajos, a panszláv próféta, vallott, ritkítja széles e hazában pártját. Móczár Lajos, aki oly vakmerő programbeszédet tartott itt Ujvidéken, hazánk e végvárosában, lehetetlenné tette magát. Hogy is zavarodhatik össze az ember elméje annyira, hogy magyar ember létere a szlávokkal, mint a haza legnagyobb ellenségeivel, kockéttirozzon? Ezt eddig csakis egy ember tette és ez Móczár Lajos. Amint tavál az országházban azon hirhéd panszláv alapon összekuszált beszédjét meggerszette, felháborodott a hazafias sajtó az egész hazában és távolról sem jutott eszébe egyetlen egy választókerületnek sem, hogy Móczárt jelöltül felállítsa; mindenki undorral és megvétséssel fordult el az ily embertől. Csakis Ujvidéken találkozott egy gyönyörűsége triumvirátus, mely személyes, aljas boszúból kiindulva, igyekezett pártot alakítani. Lépre mentek elegenden, kik ma sirva bánják tetteiket. Móczár megbukott és most nyugodjék békében babérajain. Vele együtt bukkott Tomics és Polit is Szablyán, az utóbbi O-Beesen is. Győztünk tehát! Midőn dr. Flatt Viktor ügyvéd, városunk díszé, mint a választási bizottság elnöke, délután 5 órakor az eredményt kihirdette, ezek ajkáról lelkes „Eljen Móczár Pál!“ harsogott s legott két zenekar kíséretében és mintegy 20 zászlóval indult az egész menet szeretett főispánunk lakása elé, kinek Grossinger Károly gyógyszerész, mint a szabadelvű párt elnöke, a választás eredményét kijelentette. Amint hón szeretett főispánunk az ablaknál megjelent, szűnni nem akaró „Eljen a főispán ur!“ hangzott. Meltóságos Paresetich Félix főispán ur az ujvidékiek osztatlan és rajongó szeretetét bírja. Innen a menet Grossinger Károly lakása elé indult, hol rengeteg „Eljen Grossinger!“ harsogott, mi tetőpontját érte el akkor, midőn Grossinger az ablaknál megjelent. Rövid, de lelkes beszédet tartott, melyben a választóknak megköszönte, hogy őt oly kitartóan támogatták s kérte őket, hogy a hazához rendületlenül híven tarssanak. Ekkor általánosan hallatszott, „Gyertünk Flathoz!“ Az egész úton harsogott: „Eljen Flatt!“ „Eljen Móczár Pál!“ Midőn a menet dr. Flatt Viktor házához ért, oly ováció történt, melyhez hasonlót Ujvidéken még eddig aligha észleltük. Az „Eljen Flatt!“ hallatszott egyre s midőn dr. Flatt Viktor az ablaknál megjelent, mintegy vezényszóra mindenki kalapját emelte, a zászlók meghajlítottak és ezer ajkáról lelkesen harsogott „Eljen Flatt!“ dr. Flatt erre meghatóttan, de igaz hazafiságból eredt beszédet intézet a megjelentekhez. Innen a menet azután a Herger-féle házba (a hol a szabadelvű párt gyülekezett) visszatért, hol Grossinger Károly magyar és német nyelven meg egyszer megköszönte a kitartást, mire a választók széjjel oszoltak. Még tegnap vettük híret dr. Rohonyi Gyula győzedelmének. Egész városzerte örömet gerjesztett e hir és szívből gratulálunk a kálpini választókerületnek, hogy oly derék, hazafiságtól áthatott képviselőt nyert.

Bács-Bodrogh megye állandó választmánya f. hó 27-én d. e. 10 órakor a közgyűlésen felveendő tárgyaknak tárgyalásra való előkészítése céljából ülést tartand.

Melléklet a „Bácska“ 49-ik számához.

Beküldetett. T. szerk. ur! mint becses lapjának régi írója, sőt olvasója, én is kívánok valamivel a feszes hangulat lecsendesítéséhez járulni, a következő két állatmese formájában. Az aranygerenda-utca kedvence. Belvárosunk ezen esendőbb kis utcája lakóinak (köztük Nicolies derék rendőr alkapitány) volt egy általánosan kedvenc tárgya, egy rendkívül szelid házi nyúl. Gazdája, a szerb plébánia segédlelkése, szabad járást engedett neki, a kapuján át, tudta bizonyosan, hogy az utcán szereti s védi mindenki a kis állatot. A kis „Hánzi“ idejének nagy részét az utcán töltötte. Legelgette a sovány fűszálakat, a lakók dobolták neki zöldseget, zsemlet, hígogatták, simogatták, s lehetőleg szemmel kísérték, hogy a járókelők valahogy ne bántás. Nem is bántotta a szelid állatkát senki, ismerték már jól. A véletlen azonban arra hozott egy mihaszna inasgyereket a rosszabb fajtából, aki megfogta s nyomban kegyetlenül agyonütötte a nyulacskát. Az esetnek a távolból szemtanúja volt a kapitány öcsese, Nicolies főgymnáziumi tanuló, ki — dicséretére legyen mondva — azonnal üldözőbe vette a rosszkellű nebulót, s azt hiszi e sorok írója, hogy sikertült is neki nyakoncsipni s megbüntetése végett illetékes keznek átszolgáltatni. Mesterek, tanítatók inasaitokat, hogy ne bántás az árthatlan állatot! — Az Erzsébet körút „Cézárja“. (Jelenet a nagy napokból.) Megválasztott országos képviselőnk szomszédságában egy csokoládé színű ház ablakából komoly figgmával szokott óráhosszat kinézni a sárga-deres hatalmas „Cézár“, egy jól megtermett dog, nyilván arisztokratikus fajtából. Az arra meők meglepetve, majd megszeppenve tekintenek fel ökelme azonban egész elbizakodottan figyelme se méltatja az embereket, mintha tudatában lenne annak, hogy az ő gazdája megyénk legelőkelőbb s legnépszerűbb finanszerje. A választás előtti napon arra ballagott egy g—i sváb élete párjával. Amint megpillatják a nyitott ablakban ülő nagy ebet, megdöbbennek, no de nem veszítették el lélekjelenetüket, a másik perében már alázatosan kalapot emel előtte a sváb, „Dös mussat respekirta“, to wohnt ter Steirinspektor“ „Habt's Recht“ — mondá valaki hátuk megett (egy jökdévi kortes). Cézár pedig lenézőleg fogadta a megfeszítettet.

Dunába fult bucsujárók. Szombaton 250 bucsujáró Paksról Kalocsára indult; a dereglye, melyen átkelni akartak, a túlsúly s a nagy orkán miatt alámért. Eddig százötven halottat lúztak ki a hullámokból. Vármegegyénk alispánja megkereste a dunamenti szolgabírókat a mentési intézkedések megtételére.

Hymen. Feldmann Armin f. hó 22-én d. u. esküszik örök hűséget helyben a kedves Czeizel Berta kisasszonynak.

Új orvos Külán. Szerényi Frigyes gyakorló magánorvos az imént Külán telepedett le, orvosi gyakorlatát ott folytatandó.

Gyilkos szomszéd. Ó-Sztapárról írják: Szombaton nagy izgalmat keltett községünkben Kovcsin Mita meggyilkolása. Leginkább meglepett mindenkit az a körülmény, hogy Kovcsint éppen első szomszédja szúrta le fényes nappal az utcán, akivel folyton a legjobb barátságban élt. Az eset a következő: Mult szombaton Kovcsin Mita, ki az előtte való napon az ellenzékre szavazott, a fölötti elkeseredésében, hogy pártja vesztett, elkezdte piszkálni kormányzó szomszédját, Sztanicskov Jásót. Ez eleinte némán tűrte az egymást érő gúnyszavakat, melyekkel Kovcsin őt és pártját illette, később ő is visszavágott. Egymást érték a gyalázó szavak, melyekkel egyik fél sem maradt adósa a másiknak. Egyszer csak Sztanicskov beszalad udvarába s kaszával fölfegyverkezve, visszasiet Kovcsinhoz azzal, hogy merre most ismételn az előbb mondottakat? Ez alig mondta ki az igent, már a másik pillanában halva fektült, mert dühös szomszédja, Sztanicskov, ugy melbe szúrta az éles kaszával, hogy Kovcsin holtan rogyott össze. A szúrás éppen a szív táján történt s oly erővel, hogy a kasza hegye kijött a szegény ember hátán.

Dalestély. Küláról írják: A külai dalárda által f. évi június 11-én rendezett dalestély igen jól sikerült. Minden pice a legnagyobb precizitással és teljes műlissel adatott elő s az est valóban igazi művészi élvezetet nyújtott. S ha a közreműködött Reinholz Antalné és Krishaber Mórné urasszonyosságokat, előbbit párját ritkító kellemes alt-hangja, utóbbit művészi zongora-játékára való tekintetből kiemeljük, ezt az általánosságban tartott méltó elismerés mellett, még mint vendégzereplőket külön megillető köszönet-kötelemből tesszük, velük, valamint Mezey Zsigmond kir. közjegyző, Sztójkovits György kir. aljárásbíró és Potzta tanító urakkal, mint a dalárda megteremtői, annak szellemi és technikai vezetői és az elért szép eredmény főtényezőivel szemben. Nem tagadhatjuk meg az elismerést Zeiss K. kaszinóstól sem, aki bármely vigalom sikerét mindenkor előmozdítja figyelmes és tapintatos vendéglátásával. ép ugy, mint Nagy Ferkó és társai, csabos talpalávalóikkal.

Hajók menete. A személyszállító gőzcsők menetrede 1887. évi ápril hó 5-től kezdve további intézkedésig. Felfelé: Bezdánból Budapestre és Bécsbe: naponta 9 órakor este. Lefelé: Bezdánból Zimony-Nándorfelhervára: naponta 9 órakor délelőtt. Bezdánból Orsova és Galacig: szerdán, pénteken és vasárnapon 9 órakor délelőtt. Bezdán, 1887. évi ápril hó 1-én. Az ügynökség.

Vásárok a megyében július hóban: Baján 22-ikét megelőző vasárnap. — Bezdánban 16-án. — Ó-Becsén 5-ikét megelőző vasárnap. — Pivnicán 1-én. — Szent-Tamásán 26-án. — Topolyán 13—14-ikét megelőző vasárnap és hétfőn.

Halálozás. Borsódi Latinovits Sámuel, bajai születésű, a régibb megyei élet és idők egyik veterán alakja, utóbb Külán tartott székhelylyel kataszteri becselő-bizos, jölekkü és humoros kedélyéről megyszerente ismert öreg úr. Budapestben a napokban jobblétre szenderült. Aldás és örök béke emlékére!

Jankovác, 1887. június-hó 13.

Tekintetes szerkesztő ur!

Miután a járásombeli faiskolák hivatalos tavaszi látogatását e hó 5-én bevégeztem s az azokról fölvetett jegyzőkönyveket a jelentéssel együtt Bezerédj Pál kormánybizos ur öngyűségének Szegszárdra, valamint a járási főszolgabíró hivatalnak B. Almásra bektildtem, időt szakítok magannak arra is, hogy becses lapja olvasóinak

mélytisztelétü közönségét szerkesztő ur szives engedelméből a járásombeli faiskolák jelenlegi állapotáról értesítem.

Valamint a megelőző években, ugy most is a községi faiskolák állapota örömmre szolgál, dacára annak, hogy itt-ott még találkozik ugyan kívánni tenni és való, ami természetes; de azon hiányok pár év alatt mind pótolva lesznek.

Kezdem pedig a látogatást előző: is f. é. május hó 26-án Rémen, itt a faiskolák, melynek területe: 2217 □ öl (79 ár, 59 □ m. és 3 □ m.) sovány futóhomokból áll ugyan nagyrészen, de az évenkénti gondozás a talajt helyrehozza s a fatenyészésre alkalmas teszi; különben tisztának találtam, egészséges esemeteket nevel. A vadonek száma 1362 drb alma és körte, szép szederfáinak száma 1279 drb 2—3 éves, nemesített gyümölcsfái 181 drb. Eladva az idén mi sem lett.

Kívánatos e községi faiskolánál különösen az, hogy az elüljáróság a kert nem eléggé megvédett talaját határában iparkodjék megőrizni a folytonos szemetelés által (ami eddig elég sajnos, nem történt), mivel a gyakori szelek és orkanok dühöngései nemesak az elvetett magot, de még a esemeték tövétől is széthordják a homokot a szomszéd határa s így minden fáradozás, költés és áldozat dugába dől.

Továbbá az, hogy az iskolás fiúk a fanemesítésben, a leánygyermek pedig a konyhakerti vetemények tenyésztésében és a virágápolásban szorgalmasan gyakoroltassanak.

Teendőim bevégezése után átutaztam innét Mateovicsra, hol valóban meglepett a gyönyörű tisztaságú kert, mely ugyan a szabályrendelet szerint kisebb, mint elő van írva, területnagysága 850 □ öl (30 ár, 51 □ m. és 50 □ dem), a szabályrendelet pedig 1200 □ ölet ír elő; de mivel e célra alkalmasabb hely alig található a községben, így a kert ugy látszik állandóan a községház udvarterületén marad. Talaja kitünő, fekvése róvasík, gondozása nagy figyelemben részesítettik. Vadoncainak száma 340 drb körte és alma, gyönyörű szederfái 600 drb 2—3 éves, nemes fái 200 drb, eladatott e tavaszon nemesített fa 98 drb, bevétel 29 frt 40 kr.

Itt is kívánni való az, hogy az iskolás fiúk és leányok a kertek megkedveljék s nekik a szükséges oktatás a helyszínen megadassék.

Bevégezve a teendőket, tovább mentem innét Tataháza, itt az újonnan kihasított kezdetleges állapotú faiskolák területe 2000 □ öl (71 ár és 80 □ m.), talaja a fatenyészésre kitünő állapot, nem használtatik ugyan még az egész mint faiskola, van ott gabna és konyhakerti vetemény is, minek termelése által a föld majd a taracktól kitisztul s alkalmas lesz téve a esemeték nevelésére. Vadoncainak száma 680 drb alma és körte, szederfái 1279 drb 1—2 éves, nemesített fái 200 drb, eladva ez évben mi sem lett.

Kívánatos, hogy az egész terület védett állapotba helyeztessék és mihamarabb fatenyészésre elkészíttessék, mivel a jelenleg használt földterület igen kevés arra a célra. A kert tisztaságával sajnálatomra, jelenleg nem dicsékedhetem. Az iskolás fiúk a fatenyészésben ugy látszik gyakoroltatnak, de a leánygyermek miben sem. Én azonban azon kedves reményben ringatom magamat, hogy majd ez évi őszi látogatás nagyobb örömmre szolgál.

A jegyzőkönyv fölvétele és a szükséges utasítások megadása után, utnak indultam hazafelé, a nap és kocsikázás fáradozalmait kipihenendő, hogy f. hó 2-án újból ismételhessem a még hátralevő három községben a faiskolák látogatását.

Jelzett napon a délelőtti órákban a gazdaságilag mintaszerűen kezelt kisszállási uradalom faiskoláját látogattam meg, hol a rend, pontosság és tisztaság a kertben tetszésemet megnyerte. Területnagysága a kertnek csak 940 □ öl (33 ár, 74 □ m. és 60 □ dem.), magány és vadonek jelen évben ninesen, szederfáinak száma 400 drb.

Dívik itt azonban az uradalom nagy terjedelmű birtokán, minden egyes majorságban több ezerszáma a szederfatenyésztés. Nemesített fái 426 drb kitünő fajú alma és körte, mit az uradalom saját területén tisztí lakok díszítésére használ föl. Az iskolás fiúk a fatenyésztés és nemesítésben ez évi ősztől kezdve gyakoroltatnak, mivel ez ideig a férfi tanítói állás betöltetlen volt.

Kívánni való itt semmi, mivel a belmaji uradalmi tisztgés kiváló gondot fordít a faiskola ápolására. Teendőimert itt is bevégezve, átrándultam Mélykut községi faiskolákertjé megsemlélni.

Előre gondoltam és hittem azt, hogy örülni megyek oda, mivel egy célszerűen kezelt faiskolakert, melynek nagysága 2 kat. hold és 1200 □ öl (1 hektár, 57 ár és 96 □ m.), tálul föl előttem; de nem is esalatoztam, örömmel szemléltem a szebbnél szebb oltványokat, szederfákat, különféle esemetéket kimért ágyásokba rendezsen beplántázva, dús koronájú termő gyümölcsfák, valóban meglepő szépek, apró zöld finom gyümölcseikkel megrakva s hozzá még az izléses berendezés, a tisztaság, a gondozás méltó elismerést érdemel.

Meg kell itt említenem, hogy e faiskolakert felügyeletével fiatal bajtársam Drégely Kálmán ur van megbizva, ki is pár év előtt gondozásáért a kormánybizos ur öngyűsége által egy drb magyar arannyal lett megjutalmazva.

E mintakert vadoncainak száma 7750 drb alma és körte, szederfa 4800 drb, nemesített fa 300 drb különféle. Eladatott ez év tavaszán 456 drb, bevételezetett 56 frt 59 kr.

Kisréteimmel körüljárva e szép kertet, láttam a figyermekek elkülönített faiskoláját, hol ok a fanemesítésben szép eredménnyel haladnak elő; megpillantottam továbbá mintegy 200 □ öl (7 ár és 18 □ m.) szintén elkülönített táblát, melyben a leánygyermek a minden széper, jóért és nemesért egyaránt buzgó és fáradságot nem ismerő tanítójuk Perdi Jenő ur által (kinek itt egy kissé sértem is szerénységét) a konyhakerti vetemények tenyésztésében és virágok ápolásában oktattatnak.

Lelki örömmel szemléli a látogató, miként a kis leányok felgyürközve, ruháikat felkötve, sürgönek, forognak ágyásaik körül, tisztogatnak, öntöznek és kis kezeikkel plántálják virágaikat, ültetgetik veteményeiket, igazgatva a kedves tanító által, ki böles tanácsaival és utasításaival árasztja el a fűgém működő gyermekereget.

A láttok fölött megelégedésem nyilvánítása után, a díszes községháznál fölvettem a jegyzőkönyvet,

mely után kartársaimtól és az elüljáróságtól meleg üdvözlét és barátságos kézsorítással kocsira ülve Jézus nevében haza vándoroltam.

Végre székhelyemen ejtettem meg a hivatalos látogatást. Városunk regényes fekvésű faiskolákertje 3 kat. hold és 700 □ öl (1 hektár, 97 ár és 45 □ m.) kiterjedésű, melyből azonban tényleg csak fele használtatik faiskolákertül, más fele pedig a soványan díjazott s mégis szorgalmasan működő kertésznek van adva saját használatára.

A vadonek száma itt 16562 drb alma, körte és barack, szederfa 3763 drb, nemesített fa van 1787 drb különféle jeles fajok. Eladatott ez év tavaszán 2650 drb, bevétel 68 frt 70 kr.

E szép berendezésű kertben jól esik látni a szemnek, a gazdagon zöldelő s tisztán tartott vadonégyásokat, az ezekre menő nemesített sugárnövésű 2—3 éves oltványokat, szemzésekét, a gazdagon lombfűrtözött termő alma, dió, körte és ringlófákat megrakva gyümölcseivel, a bő szüretelésnek ígérkező asztali szőlőt termő ligasok stb. Szóval a látogatónak bő alkalma nyílik itt szeméit hízalni és gyönyörködni a természet szépségében, amidőn önkéntelen a mindenek kegyes Alkotójára kell gondolnunk, ki azokat sz. vére által megváltott emberiség gyönyörködtetésére teremtette.

Megjegyzem itt még, hogy a figyermek a gondos városi kertész által tanítottak a fanemesítésben, a leányok pedig a buzgóságukról ismeretes tisztelendő iskolánövérék házi kertjében oktattatnak a konyhakerti vetemények tenyésztésében és a virágok ápolásában.

S így tökéletesen bevégeztem a tavaszi hivatalos látogatást, örömmel konstatalhatom, miszerint a járásombeli községek elüljárói és honpolgárai egyaránt érdeklődnek a faiskola iránt s azt édes gyermeköknek tekintik, arra áldozatot hoznak, haladnak e téren is, iparkodnak, vetélkednek azon, hogy jó hirt és jó nevet szerezenek maguknak az utókor előtt.

Én pedig részemről tiszta szívből óhajtom, hogy fáradozásaikat és kitaró szorgalmukat koronázza meg az ég.

Sabjánji Jenő,
járás faiskola-felügyelő.

Bács-Bodrogh vármegye szabályrendelete

a vármegyebeli községek belterületén a köz-tisztaság fentartása tárgyában.

1. §. A község piacán, köztéren, avagy a községi előljáróság által olyanakul kijelölt főbb utcáin kocsival vagy szekérral huzamosb ideig megállni, a lovakat s egyéb jószágot kifogni, avagy a befogott lovakat felügyelet nélkül hagyni tilos.

Ugyancsak tilos az említett helyekre egy a nagy, mint kisebb jószágoknak, nemkülönbén a szelid szárnyas állatoknak kibocsátása.

Eladásra szánt árukat, szállító kocik vagy szekerek, az elősorolt köztéren csakis a községi előljáróság, mint helyi rendőrhatalóság által kijelölt helyeken és sorrendben állapodhatnak meg.

2. §. A községi helyhatóság főbb közlekedési és a temetőhöz vezető utcáin a gyalogjárdák előállításáról gondoskodni köteles.

Minden lakos saját vagy bérelt telke mentén a járdát illetve gyalogutat tisztán tartani, arról télen a havat és jégkérget, esős időben a sarat eltávolítani, s a sikos és csuszós járdákat, ugy gyalogutakat homok, hamu vagy fűrészpórral behinteni, az így összegyűlemlt szemetet illetve anyagot pedig annak idején az utcáról elhordani köteles.

3. §. Az utcai átjárók a sártól, hótól és jégkérgétől tisztán tartandók.

A tisztán tartás kötelezettsége a községet illeti, kivéve azon átjárókat, melyek tisztán magán használatra készültek, melyekre nézak a tisztántartás közös kötelezettsége azon házak illetve telkek birtalóit terheli, kiknek házaik illetve telkét a gyalogjáró összeköti.

4. §. A köztérek és utcák tisztántartása a helyhatóságot terheli.

5. §. Szelelő rostákkal az utcára szemetet kibocsátani, az utcán gabonatisztítást végezni, ugy szintén oda bármí tárgyat kirakni tilos.

6. §. A csapadék levezetésére szolgáló árkok és csatornák előállításáról és folytonos tisztántartásáról a községi előljáróság köteles gondoskodni.

7. §. Minden udvarban az állati hulladék, szemét és pörnye tartására egy legalább 150 centiméter mélységű és megfelelő szélességű emésztő-gödör tartandó, mely megtelése esetén, vagy midőn azt a hatóság közegészségügyi tekintetből szükségesnek látja és elrendeli, az illető ház és telek tulajdonosa, amennyiben pedig az maga ott nem laknék, a lakó illetve lakók által, meghatározott hozzájárulási arány szerint, azonnal kitisztítandó, illetve tartalma a helyhatóság által erre kijelölt területre kihordandó.

8. §. Az előző szakaszban érintett emésztő-gödörbe elhullt állat maradványát elhelyezni szigorúan tiltatik s e tekintetben minden lakosnak köteletségévé tétetik a felmerülő esetet az előljáróságnak rögtön tudomására hozni, hogy az elhulló állatmaradvány eltávolítása iránt intézkedhessék.

9. §. A község köztéereire, utcáira szemetet, vagy bármí nemű hulladékot kihordani, nyá-

ron a járdák, illetve gyalogjárók öntözését ki-
pedék, bármely folyadékot kiönteni és a légsza-
padékon kívül egyéb folyadékot a csatornákon
kiereszteni tiltatik.

10. § Fogadók, vendéglők, korcsmák, sör-
házak (sörkorcsmák), pálinkamérések, szóval köz-
ös összejövetelre szánt helyiségek tulajdonosai
kötelesek a vendégek illetve személyzetük szá-
mára alkalmas és könnyen hozzáférhető a köz-
szemérem és erkölcsiség megővése tekintetében
alkalmas üülő helyeket készíttetni és azok
tisztántartásáról gondoskodni.

Fogadók, vendéglők, korcsmák udvarai sze-
méttől naponként megtisztítandók s az össze-
halmozott szemét az emésztőgödörbe helye-
zendő el.

A jelen §-ban felsorolt helyeken az emésztő-
gödörök a szükséghez képest havonként kiüri-
tendők.

11. § Minden lakott házban üülőhely (ár-
nyékszék) előállításáról a ház tulajdonosa gon-
doskodni köteles.

12. § Pecegödörök csak éjjel tisztíthatók,
ezeknek fertőtlenítéséről a ház lakója, tisztítá-
sukról pedig a ház tulajdonosa köteles gondos-
kodni.

13. § A köztisztaság fentartása érdekében
kiadott helyhatósági tilalmaknak mindenki enge-
delmeskedni tartozik.

14. § A jelen szabályrendelet intézkedései
ellen vétők kihágást követnek el s a mennyiben
nem az 1879. XL. t. c. 124. és 125. §-a alapján
büntetendő, 1-20 forintig terjedhető pénzbün-
tetéssel, behajthatóság esetében pedig 6 óráról
2 napig terjedhető elzárással büntetendők.

15. §. Az 1879. évi XL. t. c. 124. és 125.
§-ai alapján kiszabott pénzbüntetésekből befolyt
összegek, a hivatkozott t. c. 12. §-a értelmében
az 1878. évi V. t. c. 27. §-ában jelzett célokra;
a szabályrendelet alapján kiszabottak ellenben
az illető község szegényalapja javára lesznek
fordítandók.

16. § Ezen szabályrendelet pontos megtar-
tása feletti őrködéssel a községi előjáróságok
bizatnak meg, melyek minden áthágási esetet a
járásí főszolgabírónak bejelenteni kötelesek.

17. § Jelen szabályrendelet alapján bünte-
tendő kihágások felett első fokon a járási fő-
szolgabíró, másodfokon az alispán, harmadfokon
pedig a m. kir. belügyminiszterium bíraskodik.

18. § Jelen szabályzat joghatálya Zenta vá-
ros területére, mely ily szabályzattal már bír, ki
nem terjed.

Kelt Zomborban, Bács-Bodrogh vármegye
törvényhatósági bizottságának 1886-ik évi de-
cember hó 21-ik napján tartott rendes évnegyve-
des közgyűléséből.

Karácson Gyula,
főjegyző.

8109. szám. Magyar királyi belügyminiszter.

II.

Az 1886-ik évi november hó 26-án 65704 ik
szám alatt kibocsátott itteni rendelethez képest
módosított ezen szabályrendeletet, az 1879-ik évi
XL-ik törvénycikk 5-ik §-a alapján ezennel meg-
erősitem.

Budapesten, 1887-ik évi február hó 8-án.

A miniszter helyett:

Lukács György,
államtitkár.

A GARDA-TÓRÓL.

— Ut karcolat. —

Leáldozóban volt a nap. A postakocsi vígan eső-
tetve fordult be a nagy hegyfokon, s a fellegekbe
nyúló sztről tündéri, búbajos kép tárult szemem elé.
A Garda-tó hullámos vize, a vén „Benaeus“ ott zsongott
sziklanyos völgyében. Az alkonyodó nap végső sugarai
— szokás szerint — megaranyozták azurkék habjait, a
postakocsi pedig szomorú képpel jelentette, hogy eltör-
ött a rud. Míg a szomszéd kovács megvasalja, addig
leszállhatunk és szabadon élvezhetjük a páratlan kilátást.
Utársaimmal együtt leültünk kettejére ama szá-
mos kőpadnak, a minőket a providens olaszok minden
szébb kilátást nyújtó helyre állítanak. A berlini justiz-
rath. német hazájának terjeszkedő politikáját követve,
maga foglalta el az egyik padot, míg én bécsi utitár-
sammal, szerény osztrák-magyar, közösségben húzódtam
meg a másikon. Közben aztán eszébe jutott valamely-
künknek, hogy ha már itt vagyunk, talán a tó felé is
pillanthatnánk. A mi valójában időszerű gondolat volt,
mert a nap, valamint a continens minden táján, úgy itt
is, estefelé le szokott nyugodni. A kilátás pedig rend-
szerint csak napfénynél élvezhető.

— És ezáltal élveztük is . . .
A meredek Monte Baldo és Monte Bregasine szikla-
falai közé szorult tónak sötétkék színével éles ellentét-
ben ríktottak fel a halászbárkák sárga meg vörös vi-
torlái. A jobboldali partja meredek lejtőjén fehér szer-
pentinek tűnt fel az óriási műnt, mely Dél-Tirolt Lom-
bardiával köti össze, örök időkre szóló emléke gyanánt
az imperátorok büszke birodalmának. — Távolabb, az
olaszországi partok elmosódó körvonalaiból büszkén emel-
kedik ki egy-egy hegyfok, míg fölünk jobbra, a tirol
part természetes védője, a kopasz homloku Monte Brione
áll, ez a felföldött üstformájú hegy. „Tetején lobogós
hadi kopja.“ Mivel hát ez igen fontos egy stratégiai
pont, minélfogva hetvennégy száz katonára meg négy ágyu

van állandóan rajta. Az ágyuk a tóra bámulnak, az örök
pedig az ágyukra bámulnak és így aztán valahogy
nekik is elmúlik a nap. Különböző az erődítménynek már
általában lettint a napja; pedig hajdanában Garibaldi
vörösingeseit innen szoritották vissza, ez érdemes
magaslattól, melynek egyetlen hibája az, hogy eltakarja
a szemlélő elől Rivát, e kedves kis határvárost. A töl-
relmetlen berlini nem is késett e fölött legmélyebb meg-
botránkozását kifejezni s csak akkor nyugodott meg
némileg, midőn Riva helyett Torboléra figyelmeztet-
tem, e kies fészekre, hol örökké fű a szél, és főképen
a torbolei „Olivo“ szállodára, hol egykoron a legnagyobb
német, Goethe írogatta halhatatlan műveit. Közvetlenül
alattunk terült el a faluska, olajligetek közé rejtőzködő
házaival és nemsokára vígan kocogott helyreállított kos-
csink Torbole szűk utcáin, melynek kövezete döcögő-
sebb a legdöcögösebb cseh hexameternél is.

Adagio moll-hangulatu őszi este volt. A tó felől
hűvös szellő lengett, egy-egy tört akkordot hozva, ár-
rándos hajósnép mélabus énekéből. A kocsiban pedig
utitársam — a berlini — egykedvűen malmot játszott
hüvelykujjaival. Valószínűleg gondolt is hozzá valamit.
Mert a németeknek — a mint azt egy kiváló honfita-
rusk mondta — meg van az a „merkwürdig“ tulajdon-
ságuk, hogy semmit sem tesznek a nélkül, hogy ne gon-
dolkodnának.

A hold már magasan járt, mire beérkeztünk Ri-
vába, a Garda-tó egyetlen fontosabb kikötőjébe. A
„piazzza Benacense“-n szálltunk le, a honnan a „Nap“
szálló verandájára könnyen eljuthatni. Dacára a hűvös
esti légnek, még jó ideig elnéztem innen a hatalmas víz-
tömeget csillogó hajóméseket, melyek mint megannyi
bolgótűz, addig inogtak a hullámokon, míg végre egyi-
ket a másik után nyelte el az éj sötétsége. Magam is
nyugalomra tértem, hogy másnap újabb erővel indulhas-
sak utnak. Mielőtt azonban elindultunk volna, alaposan
szemügyre vettük az elragadóan szép fekvésű városkát,
melyet nagy fiának, Andrea Maffei-nek írja annyira ked-
ves strófában örökített meg.

Riva még a történelem előtti időkől származik, a
mit leginkább bizonyít az, hogy története még mindig
nincs megírva. A városhoz egész sora esatlakozik a víz
partjára épült villáknak, melyeknek száma évről-évre
gyarapszik. Épületei közül leghatalmasabb a citadella, a
Mondel-czrednek vízzel körülzárható kaszárnyája, leg-
szébb az „Inviolata“ temploma, hol Guido Reni freskói
díszlenek, és legnevezetesebb a Casa Maffei, hol a költő
életéből huszonhét évet töltött.

Dél felé elvetődöttünk a piacra is. Fölös mennyiség-
ben árulják itt a pisztrángot, lazacot és a Garda-tó speci-
ális állatvilágának egyéb képviselőit. A hajós népség
a napon sütőrezeve költötte el saját makkaroniját, míg
a karbonári-köpnöyögekbe burkolt polgárok a hűvös
trattoriákban szüresítétek Dél-Tirol vörös borát, melyről
már Horatius azt énekelte:

... quo te carmine dicam,
Rhaetice?!

Délután felültünk a „Sermione“ nevű kis gőzösre,
mely a tavon közlekedik. Ez alkalommal nem győztük
elégé bámulni az élénk érdeklődést, melyet a es. kir.
osztrák és a m. kir. olasz pénzügyőrség kofferünk beltar-
talmá iránt tanúsított. Vámolni valót azonban nem ta-
láltak és így háborítatlanul hagyhattuk oda a kedves
kis várost, a „Garda-tó gyöngyét“, a mint a hogy a leg-
nagyobb élő olasz lírikus, Prati, elnevezte.

Es zsongott a hullám; — szeliden ringatva a ki-
csiny gőzöst. Mert a Garda-tó ritkán nyugodt és legtöb-
ször ráillik Vergiliusnak leírása:

„Fluctibus et fremitu adsurgens Benace marino . . .“
(Georgicon III.)

Közben el is indult a hajó és mindinkább elma-
radt mögöttünk Riva a magaslatokon diszoló olajligetek
halványzöld csoportjával. A partvidék még mindig meg-
örzte sziklás jellegét, és a szűrke sziklatömeg egyhangu
színet csak egy-egy vízeseznek ezüst hullámai szakítják
meg. Nemsokára elérkezünk a határvonalra is. A mere-
dek partokra két széles fehér sáv van festve; Olaszor-
szágban vagyunk. A hajó orrára felhúzzák az olasz
trikolor, a hajóselegények élénk „Evviva“ kiáltásokban
törnek ki és csakhamar meg is állapodunk az első olasz
állomáson.

Míg az utasokat erősen himbálózó esónakon a ha-
jóra szállítják, ráérünk a partvidéket szemügyre venni.

Limone az állomás neve; itt termelik a legillato-
sabb és legszebb citromait Lombardiának. A hegyolda-
lon elszógya óriási melegházak állanak; dének nyitott
ablakaikon kikandál az aransárga gyümölcsnek ezer-
nyi csoportja. A melegházak között szeliden ingatja su-
darát az „arbor invisus“, — a szomorú cyprusfa — söté-
től lombjaival élénken elütve halvány szomszédjától,
az olajfától.

„Kolossales Lokal!“ — jegyzi meg a német uta-
sok egyike.

A hajó ezalatt elindul és nem is áll meg Tremo-
sina íg; Tremosina a tó felé hajló hatalmas sziklafokon
épült, úgy, hogy csak meredek hegyi ösvényen juthatni
az állomásra. Tremosina után a hegyvidék mindinkább
veszt sziklás jellegéből és csakhamar bele enyészika
Pó termékeny rónájába.

A tó azonban egyre jobban hullámozik; sötétkék,
ragyogó vizet fehér hab takarja, mi pedig fekete-kávé-
val igyekeztünk ellensúlyozni a kellemetlen hatást, mely-
et a háborgó elem gyakorolt ránk.

Egymásután vonulnak el a partnak apró falvai
előttünk. A kikötőben mindenütt szürkeruhás pénzügy-
őrök fogadják a hajót. Hatalmas termetű csendőrök,
kalapjukon báronszinű tollbokrétával, igyekeznek fentar-
tani a rendet, melyet a csónakosok tolongása ugyan-
csak megzavar. Elérünk csakhamar Gardonéba is, e
kies fekvésű helyre, mely legújában egy német orvos-
nak buzgózkodása folytán, mint gyógyhely is kezd némi
jelentőséget nyerni. — Itt már frakkos, fehér kesztyűs
pincérek gárdája áll a parton, fogadva az érkező ven-
dégeket, kik között — mint a közeli villák ablakaiból
láttam — feltűnően szép számmal vannak a fiatal höl-
gyek, különösen mióta az élelmes német doktor elhi-
resztelte, hogy a legutóbbi saison folyamán tíz eljegyzés
történt Gardonéban. Ami szintén nem utolsó módja a
reclam-csinálásnak.

Gardone előtt már olyannyira kiszélesedett a tó,
hogy a tulsó part szabad szemmel nem is látható. Fehér
sirályoknak csoportja kóvályog a víz színén és a távol-
ból tarka vitorlás halászbárkákát úz a szél. A parton

olajfákat szírtetel a föld népe, hosszú lajtörjékon kuszva
fel a fa koronájára.

Egy-egy ifju legény rágyujt a szüreti nótára, a
távolabb eső fákrol közbeszól a discant, csengő leány-
hangok vegyülnek közbe és búsan hangzik a régi dal,
e melodikus keserv, melynek ősi formáját tán még Po-
mona istennőnek zengték Itália régi lakói.

Gardonéból árnyas sétány vezet a szomszédos
Salo-ba; egy távolabbi magaslaton dűledező omladéka
látszanak Valerius Catullus villájának. A repkény maga-
san befutotta már az ezredéves oszlopokat, hol egykoron
Rómának hőszavú lantosa pihent és a kecskepásztor, ki
most e szent falak tövében legelteti nyáját, bizonyára
nem is álmodik halhatatlanságáról annak, ki egykor itt
üldült. De hát hűjába! A kecskepásztorok irodalomtörténeti
műveltsége rendszerint igen hiányos szokott lenni, és
valamint nincs kecskepásztor, aki irodalomtörténetnek
való, éppen úgy van irodalomtörténetész, aki kecskepász-
tornak való.

Ilyenforma reflexiók és egyéb magánérzelme-
k közepette pillantottam meg a láthatár délkeleti pereméről
kibontakozó Lecchi szigetét, e féldudalaku kis föld-
séget, melynek tulajdonosa — egy lengyel hercegnő —
egy kis paradicsomot varázsolt a Garda-tó közepére.
Classicus mintára épült kastélya közvetlen a vízbe nyu-
lik, megszakítva tömött sorát a barna-vörös cryptomeri-
áknak és túlelvélű cédrusoknak, melyekkel a part sú-
rún be van ültetve. A sziget közelében megáll a hajó
és a hercegnő saját kis csónakára száll a hajóról egy
tisztos öszszakálú kapucinus barát, aki egyetlen látoga-
tója Lecchi szigetének. Vasárnaponként eljár misézni a
kastély házi kápolnájába. A keneteljes férfi utközben
esodadolgokat beszélt nekem a sziget pompáiról. Kár,
hogy nem értettem meg.

Lassankint azonban leszáll az est; és mintha a tó
is nyugalomra akarna térni, hullámzó fodrai szépen el-
simulnak, kék vize pedig az alkonyati fényvel szelid
violaszínbe olvad össze. A távolban már föltilnek sötét
tornyai Desenzanonak, ami örvendetes volt réám
nézve, mert vízi utam itt véget ért.

El is értük nemsokára a régi várost, hol a nép-
vándorlás korának egyik nagy csatája folyt le. A vér-
áztatta síkságon most szeliden fujdogál a szellő és a
hősök parából bőven fakad a rizkása. Népvándorlás
hiányában ugyanis rizstermelésre használják a termékeny
humust. Maga a város ünnepeyes hangulatban van. Va-
sárnap délután lévén, zenével fogadják a hajót. A kikö-
tőben tarka csoportok ácsorognak: ezüst vállrojtos, fé-
nyes tisztek mellett összefont karokkal áll egy-egy pa-
pocska, háromszögletű kalappal fején. A veteránok zene-
kara fülhasító hangokat hallat, nagy művelzetet szerezve
a hallgatóságnak, melynek nagy része egyenruházott
diákokból, katonákból és gondörüirtő leánykákból telik
ki. Legelőzékenyebb fogadtatásban azonban megint csak
a finácok részesítenek bennünket, kik profán kézzel
forgatják fel bőrdöm rendjének ama csekély marad-
ványát, melyet az osztrák vämörség még irlalomból
meghagyott; mögöttem kétségbeesetten jajveszével egy
ánglus, kit a böles olasz Mihaszna Andrásook valami kö-
rözött sikkasztónak néztek és most udvariasan felkérlik,
hogy sziveskednék addig is városuk vendégszeretettel
élvezni, míg kékjutazását — esetleg kényszerutlevéllel —
folytathatja. Virágareu szépei Desenzanonak mosolyog-
nak a jeleneten; csipkekendőjüket féltrebbenti a szellő,
kipirult homlokukon sötét fürteik lengenek. . . . Egy-
szóval, a hatás teljes; kár, hogy az omnibusz kocsisa
annyira sürgeti a beszállást. Fájó szívvel válik meg hát
tekinetnem Itália hölgyeitől, de azt már meg nem álha-
tom, hogy a tóra ne vessek egy végső pillantást.

Ott már minden csendes; vasárnap nyugosznak a
halászbárkák is, csak a kirándulóknak egy-egy elkésett
csónaka igyekszik a révbe. A távolból búsan néznek
alá a trienti Alpesek csúcsai s a hullámokat ezüst fény-
nyel vonja be a hold. És amint bucsut veszek a Garda-tó
kedves kék vizeitől, s amint hálát adok az egeknek,
hogy a hullámos utat minden baj nélkül tettem meg,
lelkem mélyéből érzem, hogy mennyire igaz a klasszikus
mondás: „Quem dii pendere jubent, non mergitur aquis!“
Vagyis, akit az Ur arra szánt, hogy olasz vasuton is
utazzék, nem fullad az a Garda-tóba!

Papp Dani.

Naptár. Junius.

Havi és heti nap	Katholikus napár	Protestáns napár	Görög-orosz napár
21 Kedd	Alajos	Albán	9 Cyrill A.
22 Szer.	Paulin p.	Paulina	10 Tímot.
23 Csüt.	Szidónia	Szidónia	11 Bertalan
24 Pént.	Ker. János	Iván	12 Onuphrius

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVAN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTÉR.*

Nyilatkozat.

A „Bácska“ c. lap f. évi junius 10-ki számában
Ó-Morovicán tartott programbeszédemre vonatkozólag
oly dolog hozatott fel, mint általam elmondott, amit szük-
ségesnek tartok helyreigazítani.

A tudósító azt írja, hogy Morovicán azt mondot-
tam, hogy a lefolyt országgyűlési ciklus alatt én volt-
tam a kath. papságból az egyedüli, aki a polgári házasa-
ság érdekében sikra szálltam.

Aki csak kissé figyelemmel kíséré a parlament mű-
ködését, tudhatja, hogy e tárgyban felszólalni egyáltalán
nem lehetett alkalmam, mert ily irányú javaslat nem is
került szövegre; annál kevésbé tettem szöveget oly
értelmű nyilatkozatot Morovicán, mint aminőt tudósító
ur hallani vélt.

Ennélfogva a jelzett s Ó-Morovicáról beküldött tudó-
sítás ide vonatkozó passzusát teljesen alaptalannak s a
valósággal meg nem egyezőnek nyilvánítottam.
Kelt N.-Militicsen, 1887. junius hó 19-én.

Széchényi Jenő,
ország. képviselő.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróság 2823/1887. számú végzése által az oszt. magyar állam vaspálya társaság javára, Lövinger Antal kernyajai lakos ellen 200 frt tőke, ennek esedékessége napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 22 frt 85 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 500 frtra becsült 50 szák á 70 kiló kenyérliszt, 3 kocsi és 1 lóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3231/1887. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Kernyaján alperes lakásán leendő eszközölésére 1887. évi június hó 27. napjának délelőtti 9 órája határidőül kintetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1887. évi június hó 17-én.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

2818. sz.
kig. 1887.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh megye palánkai járásához tartozó Bulkesz községben halálozás folytán a község orvosi állomás üresedésbe jövén, annak választás útján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik s a választás határidejéül **f. évi július hó 25-ik napjának d. e. 9 órája** Bulkesz község házában kintüzetik.

Ezen állomás 400 frt készpénz fizetés, 20 kr látogatási, 30 kr rendelvényi és 20 kr halottkémleli díj javadalmazással van egybekötve.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy a törvény értelmében felszerelt s a magyar és német nyelv tudását is, igazoló kérvényeiket, ez évi július 18-ig alulírottához nyújtsák be, minthogy később benyújtott folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Német-Palánkán, 1887. június hó 4-én.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

10-1

Haszonbérleti hirdetés.

Bács-Bodrogh megyében, **Tornynos pusztán** 1 1/2 órai távra a **zentai tiszai hajó,** 1 1/4 órányira a magyar államvasut **csantavéri állomásához, 525 kat. hold** kintű minőségű s eddig házilag kezelt szántóföld, a hozzá tartozó s jókarban levő gazdasági épületekkel, több évre általam haszonbérbe adatik.

A feltételek megtudhatók, a helyszínen és Vissy Károly kir. közjegyzőnél Ó-Becsén.

Tornynos puszta (u. p. Csantavér) 1887. évi június hó 1-én.

Özv. Majoros Józsefné.

443. szám.
bv. 1887.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróság 1236/1887. számú végzése által Schneiderbaek Mihály zombori lakos javára Schmrach Ferenc és Thez Ewa zombori lakosok ellen 400 frt tőke, ennek 18-4-ik év március hó 12-ik napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 62 frt 30 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le- és felül-foglalt és 403 frt 60 kr-ra becsült butorneműek, harisnyakötő gépek és a zombori első öngépjármű egylet 301. sz. II. ciklusbeli könyvecskéjéből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 8853/1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zomborban alperesek lakásán leendő eszközölésére 1887-ik évi július hó 1-ő napjának délutáni 2 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1887. évi június hó 16-án.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetés.

A szabadkai határban fekvő u. n. kelebiai földeken 14 láné jóminőségű föld, lakház és gazdasági épülettel együtt szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

Bács-Keresztúron, 1887. június 16-án

Arnold Károly,
közs. jegyző.

3-2

Uj sírkőraktár!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánlani **Zomborban, a főutcán, a Millássevics-féle** házban levő

SÍRKŐ-ÜZLETEMET,

melyben **gránit-, márvány- és Syenit** síremlékek a legújabb minták szerint, a **leg-olcsóbb** áron kaphatók.

Vidékről való megrendelések a legnagyobb pontossággal teljesítettek.

Mély tisztelettel

Mayscheider A.

3-2

Csak rövid
ZOMBORBAN,
A „VADÁSZKÜRT”
előtti térségen.
SZOBOR

ideig látható!
Megnyitás
június hó 18-án,
szombaton.
CSARNOK.

Párisból **Bracco** ur igazgatása alatt, melyben részint a multban élt, részint a jelenben élő híres szereplők életnagyságban és természetűen láthatók.

M Ű s o r:

Itt először látható: **Rudolf főherceg** es. kir. fenségének, **Stefania kir. fenségévéli** egybekelése, mely Bécsben az Augustinusok templomában 1881. évi május hó 10-én tartatott. — **A plevnai csata után használt nagy ambulancia,** orvosok és betegápolók irgalmas apácák által ápolat sebült katonaság az orosz, török és román serezekből. — **Stuart Mária** királynő lefejeztetése a lotharingiai kastélyban. — **Első Napoleon császár,** a nagy austerlitz tábortáborban 1805-ben; arcvonásain a legmélyebb nyugalom észlelhető, körül van véve egész táborokara által. — **Ófelsége Első Károly** Románia királya, neje Erzsébet királynő kíséretében. — **Bratianu János** romániai miniszterelnök öcecellenciája. — **Keleti csoport.** Ófelsége **Abdul Hamid** török szultán aranyhímzésű díszöltözetben. — **Osman Pascha,** volt török-plevnai hadparancsnok. — **Nasredin,** az első perzsa sah díszöltözetben. — **Abd-el-Kader,** az algieri felkelőknek hírhedt főnöke. — **Római szeretet** (felebaráti szeretet) vagy a gyermeki szeretet hőstette. Ezen csoport Nero római császár korszakából való. Európa fővárosaiban a legnagyobb elismerésben részesített. — Ezenkívül történelmi nevezetességű személyekről van még 20. csoport a t. e. közönségnek megtekintésére kiállítva, melynek nagyszerű kivitelük-nél fogva általános meglelégedéssel találkozandának.

A kiállítás ünnep- és vasárnapokon egész nap, hétköznapokon pedig délután 4 órától este 9 óráig nagyszerű világítás mellett van nyitva.

Belépti díj: I. hely 20 kr., II. hely 10 kr. — Külön kabinet 5 kr.

BRACCO, igazgató.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb
savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége

József főherceg, és ő felsége Milán szerb király

asztalán rendes italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumában is épugymint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

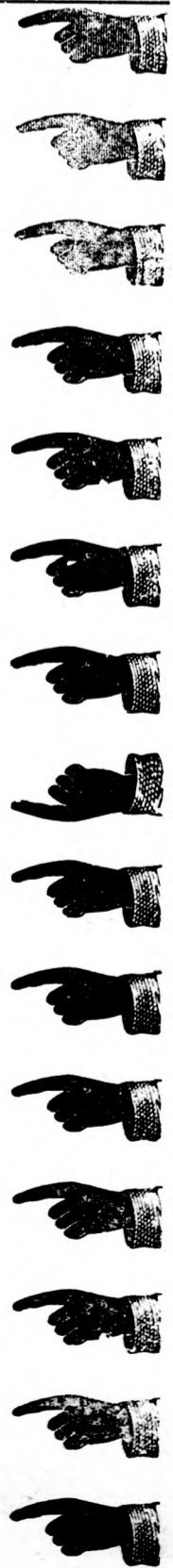
m. kir. és szerb kir. udvari ásványvíz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

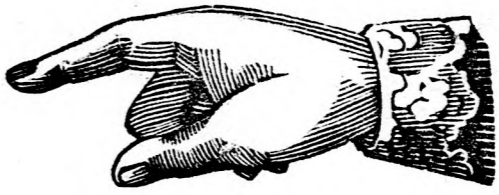
Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

ZOMBORBAN kapható: Falcione Gusztáv, Heinecker János, Weidinger S. és Zs.-nál. — APATINBAN: Thez és Ermel, Abrahám H.-nál. — HODSÁGHON: Rausch Edénél. — B-ALMÁSON: Scherk Gy., Rosenberg A. nál. — ADÁN: Dobler J.-nél.

Kintűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Az 1886-ik évi elszáll. 2.000.000 palaczk.

 HUZÁS

e héten, pénteken.

Kincsem-Sorsjegyek à **1** frt | **11** sorsjegy **10** frt
6 sorsjegy **5** frt **50** kr.

Főnyeremény **k**észpénzben

50,000 frt.

Továbbá

10,000 frt, **5000** frt, 20%^o levon. | **4875** Pénznyeremény.

KINCSEM-SORSJEGYEK

kaphatók

a magyar lovar-egylet sorsjegy-irodájában:

Budapest, Váci-utca 6. sz.